

סיוע איראני לטרור הפלסטיני:

נמשכות העברות כספים איראניות למשפחות שהידים ברצועת עזה באמצעות אגודת הצדקה אלאנצאר, המזוהה עם הג'האד האסלאמי בפלסטין

2 באוגוסט 2018

עיקרי הדברים

אגודת הצדקה אלאנצאר בעזה, המזוהה עם הג'האד האסלאמי בפלסטין, חילקה השנה סיוע כספי למשפחות שהידים, שנהרגו בשנים 2000-2014. המדובר בסכום של 1,870,000 דולרים (לעומת שני מיליון בשנת 2017). הכספים הועברו לאגודה ע"י קרן השהיד האיראנית, המהווה עבור האיראנים ערוץ להעברת כספים המיועדים לתמיכה במעטפת החברתית של ארגוני הטרור. הסיוע הועבר ל-4,800 מוטבים, תושבי רצועת עזה, נציגי משפחות שהידים, אמורים היו להגיע למשרדי אגודת אלאנצאר ולקבל צ'קים שיפדו בבנק הלאומי האסלאמי, הנשלט על ידי חמאס, ואשר הוצא מחוץ לחוק על ידי הרשות הפלסטינית.

הלוגו של אגודת הצדקה אלאנצאר בעזה, המהווה צינור להעברת כספים איראנים לרצועה המסייעים למעטפת החברתית התומכת בטרור (דף הפייסבוק של אגודת הצדקה אלאנצאר, 18 בינואר 2015).

◀ בעקבות ההודעה העלו גולשים רבים מעזה בדף הפייסבוק של האגודה שורה של שאילתות שהופנו למנהלי אגודת הצדקה אלאנצאר. מעיון בכ-180 שאילתות עולה, כי השנה התגלעו קשיים בהעברת כספים למשפחות שהידים. הללו באו לידי ביטוי בעיכובים שחלו בהעברת הכספים, בהקטנת סכום הקצבה המועבר לכל משפחה, ובהורדה של כ-6.5% מסכום הסיוע הכולל. כמו כן עדיין לא הגיעו כספי הסיוע למשפחות הרוגי "צוק איתן". להערכתנו יתכן ומקור הקשיים הללו הינו המשבר הכלכלי העובר על איראן והתרעומת, שעלתה על פני השטח באירועי המחאה העממית באיראן, על הסיוע הכספי הניתן לפלסטינים ולגורמים נוספים שמחוץ לאיראן.

◀ הסיוע הכספי משמש עבור איראן **כאמצעי להגברת ההשפעה שלה בקרב האוכלוסייה הפלסטינית ברצועה** תוך העברת מסר לעולם הערבי והסוני, כי איראן מסייעת למאבק הפלסטיני בישראל. **להלן מאפייני הגופים המעורבים בתהליך העברת הכספים מאיראן דרך לבנון לרצועת עזה:**

◆ **קרן השהיד האיראנית הוקמה ע"י האמאם ח'מיני**, במטרה לסייע למשפחות החללים במלחמת איראן-עיראק. לקרן **שלוחה לבנונית, המסייעת לחזבאללה, ושלוחה פלסטינית, הפועלת מלבנון**, המעבירה כספים לרצועת עזה ובעבר גם ליהודה ושומרון. **אגודת אלנצאר**, המזוהה עם הג'האד האסלאמי בפלסטין, **מהווה מעין זרוע ביצועית של קרן השהיד האיראנית ברצועה**, ומשמשת עבורה **צינור להעברת כספים לרצועת עזה דרך לבנון**. קרן השהיד האיראנית ושלוחותיה בלבנון הוגדרו ע"י משרד האוצר האמריקאי (2007) כקרנות המסייעות לארגוני טרור משום שהן מעניקות סיוע כספי לחזבאללה, לחמאס ולג'האד האסלאמי בפלסטין.

◆ **אגודת הצדקה אלנצאר**, הפועלת ברצועת עזה, **מזוהה עם הג'האד האסלאמי בפלסטין**. האגודה נוסדה בתקופת האנתיפאדה השנייה (2001) ומשמשת בידי האיראנים ערוץ להעברת כספים, שנועדו בעיקר למעטפת החברתית התומכת בטרור. בישראל הוצאה אגודת אלנצאר מחוץ לחוק בשנת 2003, אולם האגודה שבה וחידשה פעילותה לאחר ההינתקות של ישראל מרצועת עזה.

◆ **ארגון הג'האד האסלאמי בפלסטין**, שעמו מזוהה אגודת אלנצאר, הינו **ארגון הטרור השני בחשיבותו ברצועה לאחר חמאס**. ארגון זה מקיים קשרים קרובים עם איראן וזוכה ממנה לסיוע בתחום הצבאי והכספי. על-פי ניסיון העבר, יש לקחת בחשבון, כי **כספים המועברים למעטפת החברתית עלולים גם "לזלוג" לתשתית הצבאית של הג'האד האסלאמי בפלסטין** למרות שהמדובר ב"כספי צדקה" (האימאם ח'מיני נתן בזמנו לגיטימציה להעברת "כספי צדקה" מוסלמים לסיוע לפלסטינים).

◆ **הבנק הלאומי האסלאמי: הוקם ברצועה על ידי ממשל חמאס בנובמבר 2008**. לבנק ארבעה סניפים ברצועה. הרשות הפלסטינית אינה מכירה בו והיא הוציאה אותו מחוץ לחוק. משרד האוצר האמריקאי הכריז עליו (2010) **כעל ארגון טרור משום שהוא נשלט על ידי חמאס ומספק לה שירותים כספיים, כולל לפעילי הזרוע הצבאית**. במהלך מבצע "צוק איתן" הותקפו סניפי הבנק במערב עזה ובח'אן יונס על ידי חיל האוויר הישראלי בשל היותו מוסד של חמאס המעביר כספים לפעילות טרור. שנתיים קודם לכן במהלך מבצע "עמוד ענן" הותקפו סניפי הבנק בעזה.

חלוקת כספים למשפחות שהידים ברצועת עזה

◀ אגודת הצדקה אלנצאר פרסמה ב-24 ביולי 2018 הודעה לתושבי הרצועה על חלוקת כספי הסיוע שהיא מעבירה למשפחות שהידיים ברצועת עזה במימון הסניף הפלסטיני של קרן השהיד. על פי ההודעה הסיוע

המחולק עתה **מוגבל למשפחות שהידים שנהרגו מתחילת האנתיפאדה השנייה** ("אנתיפאדת אלאקצא") **ועד ל-31 ביוני 2014** (חודש לפני מבצע "צוק איתן")¹.

◀ **אגודת אלנצאר הבהירה כי ברשימות שלה נמצאים 4,800 מוטבים.** והסיוע אמור להתבצע **באמצעות הבנק הלאומי האסלאמי, שעל נציגי משפחות שהידים להגיע אליו כדי לפרוע את הצ'ק**². על פי ההודעה על קרובי שהידים מדרגה ראשונה בלבד **להגיע למשרדי אגודת הצדקה אלנצאר בעזה** בין 25 ביולי ל-2 באוגוסט 2018 כדי לקבל את הקצבה, בימים שנקבעו, על פי מחוזות מגוריהם של משפחות שהידים (דף הפייסבוק של אגודת הצדקה אלנצאר, 24 ביולי 2018).

ההודעה על חלוקת הסיוע הכספי למשפחות הרוגים מתחילת האנתיפאדה ועד ל-31 ביוני 2014 (דף הפייסבוק של אגודת הצדקה אלנצאר, 24 ביולי 2018).

שאלות ותשובות שהופנו לאגודת אלנצאר באמצעות הפייסבוק

◀ בעקבות ההודעה הציפו גולשים את דף הפייסבוק של האגודה בשאלות רבות. מתשובות מנהלי האגודה לשאלות הגולשים (כ-180 שאלות) ניתן ללמוד על היקף הסיוע, מי זכאי לו, קשיים שהתגלעו בהעברה ואופן חלוקת הכספים. להלן כמה נושאים שעלו (דף הפייסבוק של אגודת הצדקה אלנצאר, 24 ביולי 2018):

◆ **מי זכאי לקבל את הסיוע?** על פי ההודעה ניתן הסיוע למשפחות שהידים שנהרגו **מתחילת האנתיפאדה השנייה ("אנתיפאדת אלאקצא") ועד ל-31 ביוני 2014**. הכספים נועדו עבור משפחות הרוגים **מרצועת עזה בלבד**. פצועים אינם נכללים בין המוטבים.

◆ **מי אינו זכאי לסיוע?**

¹ בחודש יוני ישנם 30 ימים. במקור נכתב בכל ההודעות והפרסומים 31 ביוני ולפיכך בחרנו להשאיר תאריך זה.
² בהודעה נאמר "הבנק שנקבע" אך לא הוזכר שם הבנק השם "הבנק הלאומי האסלאמי" מוכר במענה לשאלות של הגולשים (ראו להלן).

- **הרוגי מבצע "צוק איתן":** מתשובות לגולשים עולה כי בחלוקה לא נכללות משפחות הרוגי מבצע "צוק איתן". הובהר, כי משפחות אלה אינן נכללות בחלוקה **משום שטרם הגיעו הכספים עבורם [קרי, כספים שמקורם באיראן]**. מנהלי האתר הביעו תקווה **שהסיוע עבורם יגיע בקרוב**. אחת הגולשות התלוננה כי משפחות הרוגי מבצע "צוק איתן", האמורות לקבל סיוע פעם בשנה, **לא קיבלו כספים מאז חודש רמז'אן 2017** (קרי, סוף מאי-סוף יוני 2017).
- **הרוגי [שנת] 2017 (לא ברור לאלו הרוגים הכוונה):** גולש ששאל "מתי [יגיע הסיוע] להרוגי 2017", נענה: **"איננו יודעים... כאשר ימצא הסיוע... המצב קשה"**.
- **מהו הסטאטוס של ההרוגים בעימותים בין פתח לחמאס בשנת 2007³:** בתשובה לשאלת גולש הובהר, כי הרוגים אלה אינם נכללים ברשימות מקבלי הסיוע, אלא רק אלה המוגדרים כשהידיים כתוצאה מ"הכיבוש הישראלי".
- **הרוגי "צעדת השיבה":** אינם נכללים ברשימות.
- ◆ **סכומי הכסף להם זכאיות המשפחות:** בתשובה לשאלות גולשים אודות סכומי הכסף שהמשפחות אמורות לקבל, הבהירה האגודה, כי **משפחת הרוג נשוי תקבל 600 דולרים, הרוג רווק 300 דולרים ומשפחת הרוגה נשואה 150 דולרים בלבד**. לאחר שמספר גולשים הלינו כי בעבר קיבלו 600 דולר עבור הרוג רווק, הובהר מטעם האגודה כי **קבלת סכום כסף זה בוטלה ע"י המוסד וכי השנה משפחת הרוג רווק תקבל 300 דולרים בלבד**.

דוגמאות לשאלות הגולשים והתשובות שניתנו להם על ידי מנהלי האגודה (דף הפייסבוק של אגודת הצדקה אלנצאר, 24 ביולי 2018).

³ סדרה של עימותים אלימים בין פתח לחמאס ברצועת עזה בין השנים 2006-2007 אשר הסתיימו בהשתלטות חמאס על רצועת עזה ביוני 2017).

חלוקת כספים בשנים הקודמות

ממעקב של מרכז המידע אחר חלוקת כספי הסיוע האיראנים ע"י אגודת אלאנצאר בשלושת השנים האחרונות עולה, כי מידי שנה מחולקים כספים למשפחות שהידיים שנהרגו מתחילת השנה ועד 31 ביוני 2014. **המדובר בכספים בהיקף של כשני מיליון דולר** (השנה חלה ירידה של 6.5% בסכום הסיוע לעומת השנה שעברה). כמו כן חולקו בעבר כספים למשפחות הרוגי מבצע "צוק איתן" ולמשפחות הרוגי הטרור העממי ביהודה ושומרון ("אנתיפאדת אלקדס"), **הכספים הללו מועברים לרצועה ע"י הסניף הפלסטיני של קרן השיד האיראנית, הפועל בלבנון**. אגודת אלאנצאר, המזוהה עם הג'האד האסלאמי בפלסטין, הינה הגוף היחידי שבאמצעותו מחולקים כספי הסיוע האיראנים ברצועה למשפחות השידיים.

◀ להלן דוגמאות להעברות כספים בשלושת השנים האחרונות:

◆ **ב-21 במאי 2017** הודיעו אגודת הצדקה אלאנצאר, והסניף הפלסטיני של קרן השיד האיראנית, על הענקת הסיוע הכספי למשפחות שהידיים אשר נהרגו מתחילת האנתיפאדה השנייה ("אנתיפאדת אלאקצא") ועד ל-31 ביוני 2014 (כחודש לפני מבצע "צוק איתן"). **סכום הסיוע שהועבר היה שני מיליון דולרים**.

◆ **במחצית הראשונה של יוני 2016**, חולקו כספים למשפחות, שביניהן נהרגו מתחילת האנתיפאדה השנייה ועד ל-31 ביוני 2014 (אתר אגודת הצדקה אלאנצאר, 31 במאי 2016). אבו ח'אלד (ככל הנראה נאצר אלשיח' עלי, סגן יו"ר אגודת אלאנצאר וכנראה גם הדובר שלה), **הודה בראיון לערוץ האיראני אלעאלם, לרפובליקה האסלאמית באיראן ולהנהגה האיראנית על הסיוע** (ערוץ אלעאלם האיראני, 2 ביולי 2016).

◆ **במהלך חודש יוני 2016** חילקה אגודת הצדקה אלאנצאר סיוע כספי למשפחות שהידיים, שנהרגו במהלך מבצע "צוק איתן". הסיוע שחולק למשפחות הרוגי "צוק איתן" כלל, על פי הודעת האגודה, 1,630 איש במקצה הראשון. **הסכום שחולק במקצה זה נאמד ב-\$631,000** (סוכנות אלוטניה, 25 ביוני 2016).

◆ **ב-24 בפברואר 2016**, בעיצומו של גל הטרור העממי ביהודה ושומרון, הודיע שגריר איראן, במהלך מסיבת עיתונאים שקיים בשגרירות האיראנית בביירות, על כוונת איראן להעביר תמיכה כספית ל"אנתיפאדת אלקדס" (הכינוי שנתנה חמאס לגל הטרור העממי ביהודה ושומרון). הוא ציין כי **התמיכה תהיה בשווי של \$7,000 לכל משפחת שהיד, ו-\$30,000 לכל משפחה שביתה נהרס ע"י ישראל**. לא ברור לנו מתי וכיצד בוצעה העברת הכספים.

◆ **ב-12 באפריל 2015** הודיעה אגודת הצדקה אלאנצאר, על חלוקת סיוע כספי בסך **שני מיליון דולר ל-5,000 משפחות שהידיים**. שבניהן נהרגו מתחילת האנתיפאדה השנייה ועד ל-31 ביוני 2014. הסיוע

הועבר ע"י הסניף הפלסטיני של קרן השיד האיראנית (אתר אגודת אלנצאר, 12 באפריל 2015; דף הפייסבוק של אגודת אלנצאר, 5 באפריל 2015).⁴

◆ **ב-18 בינואר 2015** פנתה אגודת אלנצאר לתושבי הרצועה, אשר בניהם נהרגו במהלך מבצע "צוק איתן", וביקשה מהם להביא עמם מסמכים נדרשים כדי להסדיר את העברת המענקים הכספיים עבורם ע"י קרן השיד האיראנית. התשלום לכל משפחה היה כ-400 \$ (לכ-2,200 משפחות). סה"כ הסיוע של קרן השיד האיראנית צפוי **היה לעמוד על סכום של כ-900,000 \$**.

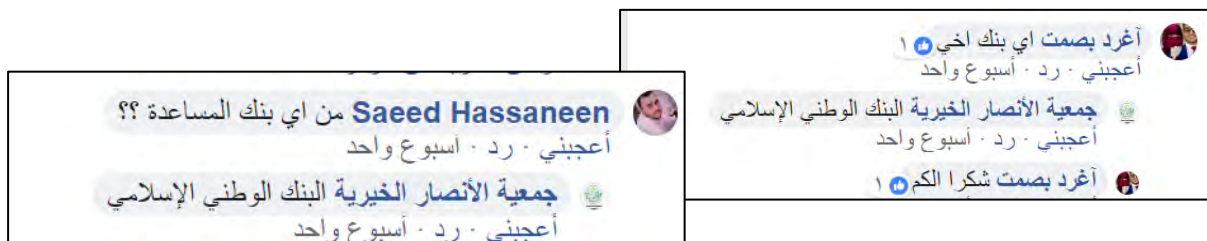
הבנק הלאומי האסלאמי

לוגו הבנק הלאומי האסלאמי בעזה
(דף הפייסבוק של הבנק הלאומי האסלאמי, 29 בספטמבר 2016)

העברת הכספים למשפחות השהידים באמצעות הבנק הלאומי האסלאמי

◀ בשאלות שהופנו להנהלת אגודת הצדקה אלנצאר שאלו מספר גולשים לאיזה בנק יגיעו הכספים המיועדים למשפחות השהידים. לשאלות אלה **ענתה אגודת הצדקה אלנצאר כי הכספים יגיעו לבנק הלאומי האסלאמי ויחולקו באמצעותו** (דף הפייסבוק של אגודת הצדקה אלנצאר, 24 ביולי 2018).

השאלות בדף הפייסבוק של אגודת הצדקה אלנצאר בנוגע לבנק אליו יגיעו הכספים המיועדים. מימין: שאלת גולש: באיזה בנק אחי? תשובת אגודת אלנצאר: הבנק הלאומי האסלאמי. משמאל: שאלת גולש: מאיזה בנק הסיוע? תשובת אגודת אלנצאר: הבנק הלאומי האסלאמי (דף הפייסבוק של אגודת הצדקה אלנצאר, 24 ביולי 2018)

⁴ פרוט ראו פרסום מרכז המידע מה-29 באפריל 2015: "סיוע איראני לטרור הפלסטיני: העברת כספים למשפחות מחבלים (חללים ואסירים) ברצועת עזה באמצעות אגודת הצדקה אלנצאר, המזוהה עם הג'האד האסלאמי בפלסטין".

נסיבות הקמת הבנק ונתונים בסיסיים עליו

◀ הבנק הלאומי האסלאמי הוקם ברצועת עזה בהתאם להחלטת ממשל חמאס מנובמבר 2008 ונפתח רשמית באפריל 2009. בדצמבר 2006 ערך אסמאעיל הניה, ראש ממשל חמאס דאז, ביקור בקטר, שבו דובר על הקמת בנק אסלאמי ברצועת עזה במימון התחלתי של \$50 מיליון (אתר חמאס, 3 בדצמבר 2006). עם פתיחתו הכריזה הנהלת הבנק, כי הוא פועל על פי עקרונות אסלאמיים ומקבל גיבוי הלכתי מאנשי דת ברצועה, המעודדים את התושבים לפתוח חשבונות בבנק החדש (ערוץ BBC, 23 במרץ, 2009).

◀ הסיבה העיקרית להקמתו של הבנק הייתה החלטת רשות המטבע הפלסטינית להחרים את ממשל חמאס, מוסדותיו ופקידיו. לבנק ארבעה סניפים ברצועה: שני סניפים בעיר עזה, סניף בח'אן יונס וסניף ברפיח. יו"ר מועצת ההנהלה של הבנק הינו ד"ר אברהים סאלם ג'אבר. על פי דו"ח הבנק משנת 2017 עולה, כי היקף הפיקדונות שלו עמד על 86 מיליון דולר. זאת, לעומת כ-34 מיליון דולר בשנת 2010 (אתר הבנק הלאומי האסלאמי בעזה, 2 באוגוסט 2018).

הוצאת הבנק אל מחוץ לחוק על ידי הרשות הפלסטינית

◀ לבנק אין קשרי עבודה וסליקה עם בנקים אחרים ברשות הפלסטינית. זאת משום שרשות המטבע הפלסטינית אינה מכירה בו משום שהוא הוקם בהחלטת ממשל חמאס ברצועה (אתר אלמסלם, 5 במאי 2009). לבנק אין רישיון מטעם הרשות הפלסטינית והוא לא נמצא ברשימת הבנקים המורשים באתר הרשות (rijock.blogspot.com). הבנק האסלאמי הלאומי פועל ללא אישור רשות המטבע הפלסטינית הפלסטינית אשר הוקמה במסגרת הסכמי אוסלו בשנת 1993 כדי לפקח על המערכת הכספית ביהודה ושומרון וברצועת עזה. מכיוון שאין לבנק אישור של הרשות הפלסטינית הוא יכול לפעול רק ברצועת עזה ללא קשר עם בנקים ישראלים או בינלאומיים (Electronicintifada.net, 29 באוקטובר 2013)

◀ ב-21 במרץ 2011, פרסמה רשות המטבע הפלסטינית הודעה רשמית המודיעה לכלל הציבור הפלסטיני כי הבנק הלאומי האסלאמי בעזה אינו מאושר ואינו חוקי וכי היא מזהירה את הציבור מפני שיתוף פעולה עמו (אתר רשות המטבע הפלסטינית בראמאללה, 21 במרץ 2011).

سلطة النقد تعلن للجمهور عدم قانونية ما
يسمى "البنك الوطني الإسلامي"

صرحت سلطة النقد بأن ما يسمى "البنك الوطني الإسلامي" الذي تم الإعلان عنه في غزة لم يقدم بطلب لمنحه ترخيصاً لممارسة العمل المصرفي في فلسطين وفقاً لقانون المصارف. وبناءً عليه فإن سلطة النقد تعلن للجمهور عدم قانونية ما يسمى "البنك الوطني الإسلامي" وعدم قانونية الدعوة للاكتتاب فيه، وتحذر الجمهور الكريم من الاكتتاب في أسهمه والتعامل معه، وتغيب بالمواطنين التعامل فقط مع المصارف المرخصة من سلطة النقد.

سلطة النقد الفلسطينية
PALESTINE MONETARY AUTHORITY

21 مارس 2011

تغرد G+ LinkedIn

האזהרה שפרסמה רשות המטבע הפלסטינית (אתר רשות המטבע הפלסטינית בראמאללה, 21 במרץ 2011)

הכרזת הבנק כארגון טרור על ידי הממשל האמריקאי והעדר קשרים בינלאומיים

◀ הבנק אינו קשור למערכת הבנקאית העולמית. חיפוש באתר SWIFT המשמש את האגודה העולמית לתקשורת פיננסית בין בנקאית ואשר מרבית התקשורת הבנקאית בעולם מתבצעת באמצעותו מעלה כי הוא אינו חבר באגודה העולמית (rijock.blogspot.com).

◀ ב-18 במרץ 2010 הכריז משרד האוצר של ארה"ב על הבנק האסלאמי הלאומי ברצועת עזה הנשלט על ידי חמאס כארגון טרור וכמי שמספק שירותים כספיים לפעילי חמאס ולמועסקים על ידי הממשל כולל חברי הזרוע הצבאית (אתר משרד האוצר של ארה"ב, 18 במרץ 2010).

הבנק כיעד לתקיפות של ישראל

◀ בשל היותו מוסד רשמי של חמאס המעביר כספים המיועדים לפעילות טרור תקפו במהלך מבצע "צוק איתן" (2014) כלי טיס של חיל האוויר את סניף הבנק במערב העיר ואת סניף הבנק בח'אן יונס. נזקים נגרמו למקום. שנתיים קודם לכן בנובמבר 2012, במהלך מבצע "עמוד ענן" (20 בנובמבר 2012) תקף צה"ל את סניף הבנק בעזה.